

Enligt sändlista

Bildande av Tränviksmossens naturreservat i Heby kommun
(4 bilagor)

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets benämning:	Tränviksmossens naturreservat	
Objektnummer:	19-02-	
Kommun:	Heby	
Lägesbeskrivning:	ca 8 km ONO Heby, Gröna kartan Enköping 11H NV, Gula kartan Heby 11H:81	
Gränser:	se karta, bilaga A	
Fastigheter:	se bilaga C	
Markägare:	se bilaga C	
Area:	159 ha	
därav landarea:	159 ha	
Naturtyper:	Myr	15 ha
	Barrskog	110 ha
	Blandskog	31 ha
	Lövskog	3 ha

Beskrivning av området

Området ligger i den naturgeografiska regionen 26 (Skogslandskapet omedelbart söder om norrlandsgränsen) på ca 75-90 m ö h. Årsmedeltemperaturen är ca 5.5° C och årsmedelnederbörden ca 550 mm.

Berggrunden utgörs av granit med mindre inslag av grönsten. Berg i dagen finns inom mindre områden. Jordarterna domineras av morän, delvis blockrik. Kärr- eller mossetorv överlagrar de flackare moränpartierna.

Invid Långmyran på östra sidan av en granitberghäll på ca 75 m ö h finns två jättegrytor. Den största har en diameter på 2 m och ett djup av ca 1 m. De anses vara marina jättegrytor som bildats vid en förskjutning och stagnation av strandlinjen i anslutning till Littorinahavet. Detta är förmodligen länets förnämligaste jättegrytor vad gäller storlek och utbildning.

Skogen är flerskiktad och har en varierad åldersstruktur. Huvuddelen av skogen är äldre än 80 år. Virkesförådet ligger i delar av området på över 252 m³sk/ha och medelboniteten varierar från 6.6 till 7.7 m³sk/ha och är för de olika delområdena.

Skogen utgörs på friska marker huvudsakligen av lövrik barrnurskog uppkommen efter brand. Ställvis med stort inslag av asp. På de mer exponerade och torra partierna finns hällmarkstallskog som delvis har rika inslag av gammeltallar. På låglänta och översilade områden dominerar olika typer av sumpskogar. Blandsumpskog dominerar men såväl rena lövsumpskogar som rena tall- eller gransumpskogar förekommer. På översilade områden i anslutning till Tränviksmossen finns ett grönstenspåverkat område med rik och för trakten ovanlig flora. Där utgör lind ett markant inslag i trädskiktet som för övrigt innehåller bl a klibbal, rönn och gran. I buskskiktet finns ett rikt inslag av hassel, samt förekomst av tibast och skogsolvon. Bland fåltskiktsarterna kan nämnas, lungört, nattviol, vildbalsamin, skogsvicker, storrams, trolldruva, vårärt, vätteros och storgro.

Myrmarkerna i området utgörs huvudsakligen av tallmossar av skvattramtyp. Laggzonerna utgörs vanligtvis av fattigkärr av starr-vitmosstyp men inslag finns av örtstarr-brunmosstyp.

Mossfloran innehåller ett flertal arter som är starkt knutna till naturskog. På lågor påträffas de nationellt rödlistade arterna timmerskapania *Scapania apiculata* (EN=starkt hotad), vedtrappmossa *Anastrophyllum hellerianum* (NT=missgynnad), liten hornflikmossa *Lophozia ascendens* (VU=sårbar), grön sköldmossa *Buxbaumia viridis* (NT), platt spretmossa *Herzogiella turfacea* (NT) och vedsäcksmossa *Calypogeia suecica* (VU). På levande aspstammar förekommer på flera ställen asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum* (NT). Bland andra särskilt utpekade arter kan nämnas piskbaronmossa *Anomodon attenuatus*, fällmossa *Antitrichia curtipendula*, trubbfjädermossa *Homalia trichomanoides*, platt fjädermossa *Neckera complanata* och grov fjädermossa *Neckera crispa* vilka alla förekommer på större block.

Området hyser en rik epifytisk lavflora där gammelgranslav *Lecanactis abietina* och kattfotslav *Arthonia leucopellea* kan förekomma högt upp på granstammarna. På aspstammar växer ofta arter som korallblylav *Parmeliella triptophylla*, skinnlav *Leptogium saturninum* och geleslavar *Collema spp.* Garnlav *Alectoria sarmentosa*, skägglavar och tagellavar är ställvis vanliga. På död ved finns på flera ställen i området arter som brunpudrad nållav *Chaenotheca gracillima* (NT), kornig nållav *Chaenotheca chlorella*, kortskaftad ärgspik *Microcalicium ahlneri* och gulnål *Chaenotheca brachypoda*.

Av de vedlevande svampar som förekommer i området kan nämnas gränsticka *Phellinus nigrolimitatus* (NT), stor aspticka *Phellinus populicola* (NT), ullticka *Phellinus ferrugineofuscus* och vedticka *Phellinus viticola*.

Fågellivet är ej närmare inventerat men mångfalden av biotoper och den rika förekomsten av död ved och hålträd skapar förutsättningar för en intressant fågelfauna. Bland de rödlistade och sällsynta arter som noterats från området kan nämnas tjäder, orre, järpe, spillkråka och sparvuggla.

Ärendets beredning

Vid Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering 1995 påträffades en ansamling av nyckelbiotoper i området omkring naturreservatet Trollträdgården som av Länsstyrelsen 1961, på begäran av ägaren Ernfriid Edholms dödsbo genom Helmy Edholm och Anna-Lisa Larsson, avsattes som naturreservat. Frågan om utökning av befintligt naturreservat togs upp av Länsstyrelsen då Skogsvårdsstyrelsen bedömde att det inte var realistiskt att skydda de utpekade värdena med biotopskydd. Fördjupade inventeringar av Länsstyrelsen visade att området innehåller sådana naturvärden att det är motiverat att skydda som naturreservat. Länsstyrelsen meddelade den 18 september 1996 med stöd av 11 § naturvårdslagen föreskrifter om förbud att utan länsstyrelsens tillstånd avverka eller utföra andra arbetsföretag som kunde strida mot ett syfte att bevara områdets naturvärden.

Samråd har enligt 28 § naturvårdsförordningen ägt rum med Naturvårdsverket och Skogsvårdsstyrelsen, samt enligt 43 § naturvårdslagen med Heby kommun. Samtliga har i sakfrågan uttalat ingen erinran.

Ägarna och innehavarna av särskild rätt till marken har enligt 11 § naturvårdsförordningen förelagts att inom en tid av fem veckor framställa eventuell erinran mot bildande av ifrågakvarande naturreservat. Någon erinran har inte kommit in.

Ett förslag till beslut remissbehandlades våren 2002. Inga synpunkter har kommit in utom från Jägarförbundet Västmanland som anser att jakt på fågel bör tillåtas. De jaktbara fågelarter som nyttjar området är tjäder, orre och järpe. Dessa arter är en del av de naturtyper som reservatet avser att skydda och Länsstyrelsen bedömer att det föreslagna reservatet är tillräckligt stort för att kunna hysa revir eller hemområden för järpe och tjäder. Länsstyrelsen anser inte att det finns skäl att ändra den föreslagna föreskriften om förbud att jaga fågel.

Överenskommelse om intrångsersättning har träffats med berörda markägare.

Länsstyrelsen har enligt 27 § verksförordningen utrett föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser och dokumenterat dessa i en konsekvensutredning. Ekonomistyrningsverket har lämnats tillfälle att yttra sig i frågan och om konsekvensutredningen.

Grund för beslutet

Området är geovetenskapligt intressant genom välutvecklade representativa mossar och kärr samt källor, underjordiska bäckar och två jättegrytor av marint ursprung. Det är botaniskt och zoologiskt intressant genom förekomst av biotoper för ett stort antal rödlistade och sällsynta arter som är knutna till våtmarker och naturskog. Det har stor allmänekologisk betydelse för sin mångformighet och relativa orördhet.

Området bör således särskilt skyddas på grund av sin betydelse för kännedom om landets natur.

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar Länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga A, som naturreservat.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

Länsstyrelsen beslutar att, då detta beslut vunnit laga kraft, av Länsstyrelsen den 21 juli 1961 fattat beslut om inrättandet av Trollträdgårdens naturreservat och av Länsstyrelsen den 20 mars 1987 fattat beslut om fastställelse av skötselplan för Trollträdgårdens naturreservat skall upphöra att gälla.

Ändamålet med reservatet

Huvudsyftet med naturreservatet skall vara att bevara ett naturskogsområde med tillhörande våtmarkspartier med dess flora och fauna och naturliga successioner.

Områdets nyttjande för forskning skall främjas.

Reservatföreskrifter

- A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 uppföra helt ny byggnad eller anläggning
- 2 anlägga väg, parkeringsplats, led, bro eller spång,
- 3 uppföra mast,

- 4 anlägga luft- eller markledning,
- 5 anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning,
- 6 anordna upplag,
- 7 uppföra stängsel eller annan hägnad,
- 8 bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, torv eller andra jordarter,
- 9 spränga, gräva, schakta, utfylla eller tippa,
- 10 dika eller dikesrensa,
- 11 dämma,
- 12 ta bort dött träd eller vindfälle,
- 13 avverka, markbereda, hyggesrensa, skogsodla eller utföra annan skogsvårdsåtgärd,
- 14 plantera träd, buskar eller andra växter,
- 15 plantera in för trakten främmande djurart,
- 16 föra motordrivet fordon i terrängen för annat ändamål än vid uttransport av fälld älg,
- 17 använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
- 18 tillföra kalk, andra mineralämnen eller gödselmedel,
- 19 använda mark för ridstig eller skjutbana,
- 20 använda mark för skyttetävling, orienteringstävling eller militära övningar,
- 21 jaga fågel. Övrig jakt är dock tillåten under förutsättning att jaktutövandet kan ske i enlighet med föreskrifterna för naturreservatet.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter är det tillåtet att:

- underhålla befintlig väg
- åtgärda vad som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som anges i fastställd skötselplan.

- B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet.

- 1 Utmärkning av reservatet.
- 2 Uppsättning av informationstavlor på platser som anges på karta, bilaga B.

- C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

- 1 föra motordrivet fordon
- 2 tälta,
- 3 cykla eller rida i terrängen,
- 4 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet,
- 5 medföra okopplad hund eller annat lösgående husdjur,
- 6 anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning,
- 7 göra upp eld,
- 8 gräva upp, plocka eller bryta buskar, ris, örter, vedlevande svampar, mossor eller lavar,
- 9 samla in insekter eller andra ryggradslösa djur,
- 10 snitsla spår eller ordna orienteringskontroll,
- 11 anordna orienteringstävling, skyttetävling eller träning därför.

Föreskrifterna C 2-4 och C 7-11 gäller, med stöd av 8 § naturvårdslagen, även markägare och innehavare av särskild rätt.

Länsstyrelsen kan i särskilda fall, t ex vetenskaplig forskning, medge undantag från ovannämnda förbud.

- D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet m. m.
- 1 Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter m. m. om naturvårdsförvaltningen som framgår av skötselplanen. Inom ramen för dessa kan Länsstyrelsen fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen.
 - 2 Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.
 - 3 Naturvårdsförvaltare skall vara Länsstyrelsen.

Skötselplan

- 1 Disposition och skötsel av mark och vatten

1.1 Övergripande mål

Målet för områdets skötsel skall vara att uppnå och upprätthålla ändamålet med reservatet i enlighet med reservatbeslutet.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Ändamålet skall uppnås genom att området lämnas för fri utveckling, dock kan i ett initialskede övervägas att biotopförbättrande åtgärder görs för att gynna den biologiska mångfalden. Undantag från bestämmelserna bör kunna övervägas vid uppenbara olägenheter som t ex om stormfällt träd ligger över väg eller dylikt. Om spontan brand uppstår skall brandbekämpning ske med så skonsamma metoder som möjligt.

2 Anordningar för rekreation och friluftsliv

Det övergripande målet för friluftslivet är att området skall nyttjas på dess naturgivna förutsättningar. Information om områdets naturvärden och vad allmänheten har att iakttä inom naturreservatet lämnas på informationsskyltar, som placeras enligt karta, bilaga B. Naturvårdsförvaltaren ansvarar för detta.

3 Tillsyn

Tillsynsman utses av Länsstyrelsen. Om detta ej kan ordnas skall naturvårdsförvaltaren svara för regelbunden tillsyn.

4 Dokumentation

Det är angeläget att på ett ändamålsenligt sätt följa biotopernas utveckling inklusive särskilt intressanta och skyddsvärda växt- och djurarter. Detta skall ske genom regelbundet återkommande och standardiserade inventeringar. Länsstyrelsen ansvarar för detta.

Naturvårdsförvaltaren dokumenterar utförda åtgärder, kostnader för och finansieringen av naturvårdsförvaltningen samt förhållanden som strider mot ändamålet med reservatet.

Denna dokumentation skall ligga till grund för eventuell omprövning av föreskrifter och skötselplan.

5 Finansiering av naturvårdsförvaltningen

Kostnaderna för naturvårdsförvaltningen svaras för av staten.

Enligt 6 § lagen om införande av miljöbalken handläggs och bedöms detta ärende, vilket initierats före miljöbalkens ikraftträdande, enligt äldre bestämmelser.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, enligt bilaga D (formulär nr 8).

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Mats Svegfors. I den slutliga handläggningen deltog även naturvårdshandläggare Tommy Pettersson, föredragande, samt

länsråd Håkan Eriksson

chefsjurist Jan Pesula

naturvårdsdirektör Christina Lindahl

Mats Svegfors

Tommy Pettersson

Bilagor

- A Beslutskarta
- B Karta med informationstavlor
- C Fastighetsutredning
- D Hur man överklagar

Datum
2002-12-17

Dnr
511-975-97

Sändlista

LÄNSSTYRELSEN
Västmanlands län

Datum
2002-12-17

2(3)
Dnr
511-975-97

NOFA
Rudbecksgatan 6 B
722 16 VÄSTERÅS

LÄNSSTYRELSEN
Västmanlands län

3(3)

Datum
2002-12-17

Dnr
511-975-97

Naturvårdsverket (2 ex)
106 48 STOCKHOLM

Skogsvårdsstyrelsen Mälardalen (2 ex)
Portalgatan 2 B
754 23 UPPSALA

Heby kommun (2 ex)
744 88 HEBY

Lantmäterimyndigheten i Västmanlands län (2 ex)
Box 894
721 23 VÄSTERÅS

Försvarmakten
Box 920
745 25 ENKÖPING

Naturskyddsföreningen i Västmanlands län (2 ex)
Pl 1016 Berg
730 70 VÄSTERFÄRNEBO

Länsjaktvårdskonsulenten
Jaktvårdsgården, Lillhärad
725 93 VÄSTERÅS

Polismyndigheten i Västmanlands län
Box 9
721 03 VÄSTERÅS

Upplands OF
Box 23062
752 23 UPPSALA

Ekonomistyrningsverket
Box 45316
104 30 STOCKHOLM

lh, lr, cME, RÄ, KuE, SbE

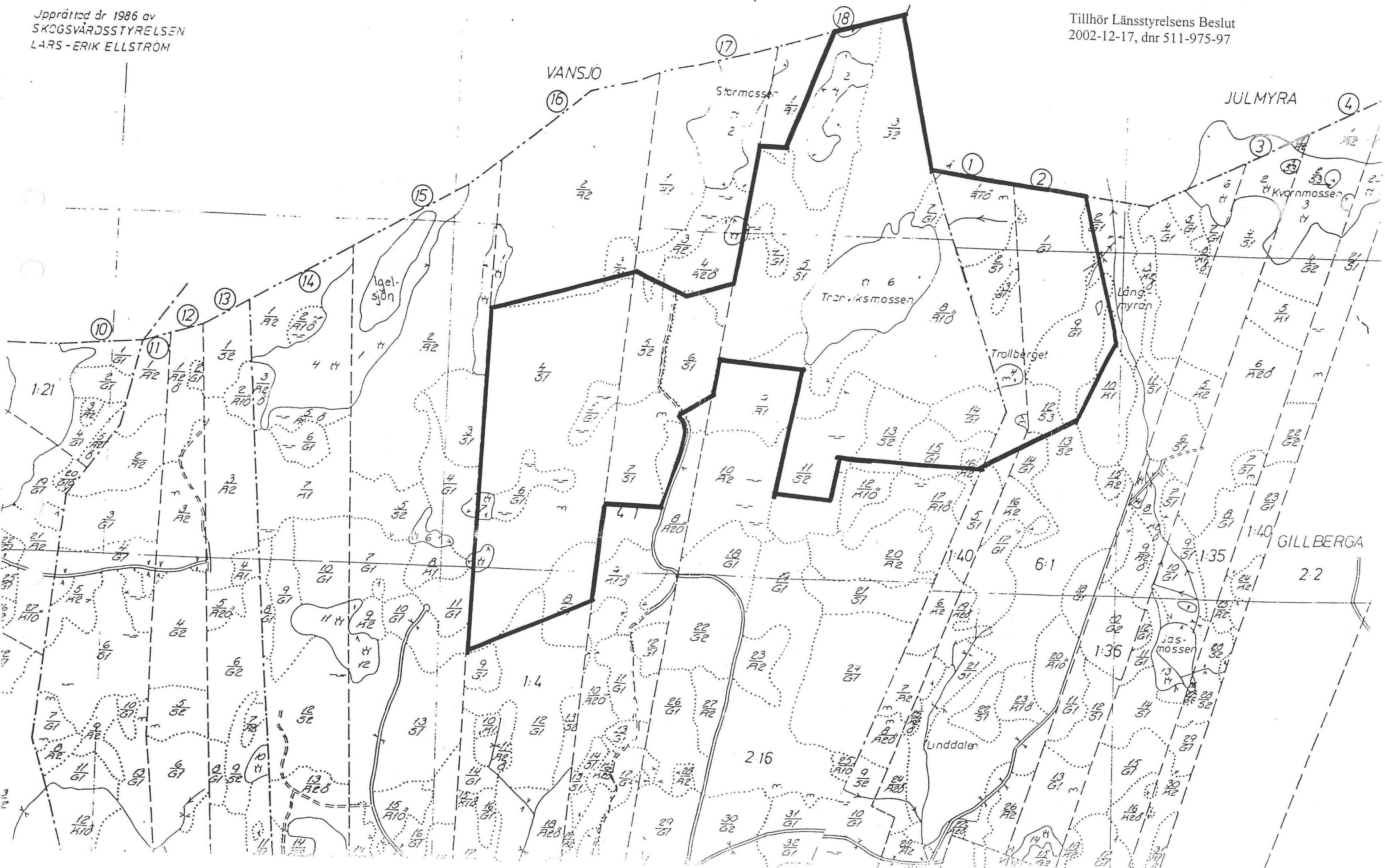
över
GRIMLE - RAMSJÖ
inom Vittinge socken
ÄSTMANLANDS LÄN

Upprättad år 1986 av
SKOGSVÅRDSSTYRELSEN
LARS-ERIK ELLSTRÖM

Bilaga A

— Gräns för område
som beslutet avser

Tillhör Länsstyrelsens Beslut
2002-12-17, dnr 511-975-97

över
GRIMLE - RAMSJÖ
inom Vittinge socken
ÄSTMANLANDS LÄN

Upprättad år 1986 av
SKOGSVÄRDSSTYRELSEN
LARS-ERIK ELLSTRÖM

Bilaga B

Plats för
Informationstavla

Tillhör Länsstyrelsens Beslut
2002-12-17, dnr 511-975-97

